

04. august 2021

EM2021/47

I medfør af § 33 i Inatsisartuts forretningsorden stiller jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om muligheden for at udvikle et grønlandskssproget hjælpeprogram til ordblinde.

(Medlem af Inatsisartut Aslak W. Jensen, Siumut)

Begrundelse:

For mange børn udgår af folkeskolen uden en eksamen, hvorfor jeg mener det vil være en stor hjælp at udarbejde tekniske foranstaltninger for at mindske frafaldet.

Der bliver konstateret flere og flere ordblinde i Grønland. I Danmark har man indført et program, hvor man sågar kan få hjælp til at gennemføre en gymnasieuddannelse.

Det går trægt med brug af førnævnte dansksproget program i Grønland.

På Hans Lynges Skolen kan man få undervisning ved brug af hjælpeprogrammet til ordblinde. Et barn har forladt folkeskolen med gode karakterer ved hjælp af programmet. Kort sagt kan programmet følgende: hvis man tager foto kan man få afspillet lyd af sætningen ved hjælp af programmet.

Det grønlandske sprog er ved lov beskyttet og det officielle sprog i Grønland. Men hvilken muligheder har de grønlandsksprogede ordblinde til at tilegne sig sprog og undervisning?

Således er ordblinde og som ikke er 100 % dansksproget meget få chancer til at få en uddannelse i 2021.

De menneskelige konsekvenser kan være følgende:

- Ingen mulighed for at få en uddannelse, hvis man er ordblind og ikke har danskkundskab.
- Mindreværdsfølelse allerede i folkeskolen.
- Vrede.
- Være misforstået.
- Mange spildte undervisningstimer sammen med andre.
- Krav om læsning.

Det fremgår i Tilioqs hjemmeside vedr. artikel 7 at:

"Grønland skal sørge for, at børn med handicaps rettigheder bliver overholdt ligesom alle andre børns rettigheder."

Og vedr. artikel 24 fremgår følgende:

"Personer med handicap har ret til at tage en uddannelse. Derfor skal Grønland sørge for, at landets uddannelser er tilgængelige for personer med handicap."

Og det fremgår yderligere:

”Det betyder, at personer med handicap skal have mulighed for at deltage i undervisningen ligesom alle andre.”

Personer med psykisk handicap, ADHD/autisme og ordblinde bliver undervist sammen, skønt deres diagnoser er vidt forskellige, hvor man sågar inkluderer raske børn med særlige behov i samme klasse. Man fokuserer derfor mere på en ikke-boglig undervisning.

Såfremt børnene skal beskyttes, må vi indføre løsninger, og derfor må det samlede Inatsisartut beslutte sig i første omgang indførelse af hjælpeforanstaltninger, som kan hjælpe ordblinde til at få undervisning, som alle andre børn.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De forventede økonomiske konsekvenser for udarbejdelse af en redegørelse anses ikke at overstige mere end 1 A/C årsværk svarende til 500.000 kr.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

ingen

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

ingen